

Теорія та методика навчання

УДК 378.147:81'27:316.77

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.17329384>

Міжкультурний компонент у підготовці майбутніх перекладачів: сучасні дидактичні методи

Лобода Юлія Анатоліївна

кандидат філологічних наук, доцент, доцентка кафедри теорії і практики
перекладу з англійської мови Навчально-наукового інституту філології,

Київський національний університет імені Тараса Шевченка,

м. Київ, Україна, e-mail: yu.loboda@knu.ua, <https://orcid.org/0000-0002-1772-3227>

Прийнято: 29.09.2025 | Опубліковано: 11.10.2025

***Анотація:** Сучасна система підготовки перекладачів дедалі більше зорієнтована на розвиток міжкультурної компетентності як ключової складової професійної культури фахівця, що забезпечує ефективну комунікацію в умовах глобалізованого суспільства. Стаття присвячена розкриттю ролі міжкультурного компонента у процесі підготовки перекладачів і визначенню ефективних дидактичних методів, що сприяють цілісному розвитку особистості майбутнього перекладача-практика.*

***Методи.** У дослідженні використано системний аналіз – для узагальнення наукових підходів до формування міжкультурної компетентності та для виявлення сучасних тенденцій у науковій літературі щодо інтеграції культурологічного складника в освітній процес; порівняльно-зіставний метод – для аналізу вітчизняних і зарубіжних практик підготовки перекладачів; метод педагогічного моделювання – для обґрунтування інтегративно-діяльнісної концепції формування міжкультурної компетентності; структурно-*

функціональний підхід – для систематизації дидактичних методів і визначення їхнього впливу на формування когнітивних, комунікативних і рефлексивно-ціннісних умінь перекладачів.

Результати. Встановлено, що ефективне формування міжкультурної компетентності забезпечується поєднанням комунікативного, культурологічного, діяльнісного й компетентнісного підходів, а також реалізацією принципів культуровідповідності, діалогічності культур та інтеграції мовної і соціокультурної освіти. Систематизовано сучасні дидактичні методи (когнітивно-пізнавальні, комунікативно-інтерактивні, діялісно-практичні, рефлексивно-ціннісні, цифрово-інтерактивні) та окреслено їхні педагогічні можливості у формуванні емпатії, толерантності, гнучкості й професійної рефлексії. Запропоновано інтегративно-діялісну концепцію розвитку міжкультурної компетентності, що поєднує когнітивно-аналітичний, комунікативно-практичний і рефлексивно-ціннісний етапи підготовки.

Висновки. Доведено, що комплексне застосування різних дидактичних методів і педагогічних умов забезпечує формування цілісної міжкультурної компетентності перекладача, розвиток критичного мислення та здатності до ефективної міжкультурної взаємодії. Запропонований інтегративно-діялісний підхід сприяє становленню перекладача як культурного посередника, здатного до свідомої комунікації, адаптивності й професійної самореалізації у глобальному середовищі.

Ключові слова: міжкультурна компетентність, підготовка перекладачів, дидактичні методи, інтегративно-діялісний підхід, культурологічна освіта.

Intercultural component in the training of future translators: modern didactic methods

Yuliia Loboda

PhD in Translation Studies, Associate professor, Associate Professor of the Department of Theory and Practice of Translation from English of Educational and Scientific Institute of Philology, Taras Shevchenko National University of Kyiv, Kyiv, Ukraine, e-mail: yu.loboda@knu.ua, <https://orcid.org/0000-0002-1772-3227>

***Annotation:** The modern system of translator training is increasingly focused on developing intercultural competence as a key component of a professional's cultural and communicative identity, ensuring effective interaction in a globalized society. The article explores the role of the intercultural component in translator education and identifies effective didactic methods that contribute to the holistic personal and professional development of future translators.*

***Methods.** The study employed a system analysis to generalize scientific approaches to the formation of intercultural competence and to identify current trends in integrating the cultural component into the educational process; a comparative method to analyze domestic and international practices of translator training; a pedagogical modeling method to substantiate the integrative-activity concept of intercultural competence development; and a structural-functional approach to systematize didactic methods and determine their impact on the formation of translators' cognitive, communicative, and value-reflective skills.*

***Results.** It was established that the effective development of intercultural competence is ensured through the combination of communicative, cultural, activity-based, and competence-oriented approaches, as well as through the implementation of the principles of cultural conformity, dialogue of cultures, and integration of linguistic and sociocultural education. Modern didactic methods (cognitive-cognitive,*

communicative-interactive, activity-practical, reflective-value-based, and digital-interactive) were systematized, and their pedagogical potential in forming empathy, tolerance, flexibility, and professional reflection was outlined. An integrative-activity model of intercultural competence development was proposed, comprising cognitive-analytical, communicative-practical, and reflective-value stages of training.

Conclusions. *The comprehensive application of various didactic methods and pedagogical conditions ensures the formation of translators' holistic intercultural competence, critical thinking, and the ability to engage in effective intercultural communication. The proposed integrative-activity approach promotes the development of translators as cultural mediators capable of conscious communication, adaptability, and professional self-realization in a globalized environment.*

Keywords: *intercultural competence, translator training, didactic methods, integrative-activity approach, cultural education.*

Постановка проблеми. У контексті глобалізації та зростання міжкультурних контактів професійна підготовка перекладачів вимагає переосмислення, адже переклад є не лише мовною, а й міжкультурною діяльністю. Водночас освітні програми зосереджені переважно на мовній підготовці, тоді як формування міжкультурної компетентності залишається недостатньо розробленим.

Традиційні методи навчання не повною мірою забезпечують розвиток здатності майбутніх перекладачів до культурно адекватної комунікації, емпатії та толерантності. Тому постає необхідність оновлення дидактичного інструментарію й впровадження сучасних методів, що сприяють формуванню міжкультурного компоненту у підготовці перекладачів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У науковій літературі спостерігається зростання інтересу до проблеми формування міжкультурної компетентності у процесі професійної підготовки перекладачів. Дослідники

розглядають цей феномен як комплексне утворення, що поєднує лінгвістичні, культурологічні, когнітивні, діяльнісні та ціннісні аспекти професійного розвитку майбутніх фахівців.

Так, Н. Е. Hoff [1] простежує еволюцію поняття «intercultural communicative competence» у контексті навчання іноземних мов і підкреслює необхідність адаптації педагогічних моделей до умов ХХІ століття, коли міжкультурна взаємодія набуває глобального характеру. Н. С. Тимченко-Міхайліді, В. Б. Пугач [2] розглядають культурологічний аспект у підготовці фахівців, акцентуючи на інтеграції мови й культури як чинника розвитку толерантності та відкритості. Н. М. Гальчун [3] визначає міжкультурну компетентність як складову професійної культури фахівця, наголошуючи на її значенні для ефективної комунікації у багатокультурному середовищі.

Н. Муқан, Н. Чубінська, Г. Чжунцзюнь [4] розглядають компетентнісний підхід як теоретичну основу формування міжкультурної компетентності, підкреслюючи його роль у розвитку здатності застосовувати знання в реальних ситуаціях професійної діяльності. І. В. Швецова [5] уточнює принципи формування іншомовної комунікативної компетентності, наголошуючи на важливості поєднання мовної та соціокультурної підготовки.

Значну увагу дослідники приділяють також питанням методики викладання. D. Tomozeiu, K. Koskinen, A. D'Arcangelo [6] вказують на ефективність поєднання теоретичних знань із практичним досвідом міжкультурної взаємодії у процесі навчання перекладу. S. Mejrí [7] доводить, що інтеграція міжкультурного компоненту у програми підготовки перекладачів сприяє формуванню емпатії, гнучкості та професійної мобільності.

У вітчизняній педагогічній науці Д. А. Кочмар, Я. В. Поченіюк [8] акцентують на технологіях формування міжкультурної компетентності у процесі навчання іноземних мов, а Т. Шмідт [9] підкреслює значення інтерактивних методів і симуляцій для розвитку міжкультурних навичок. Т. І. Беркутова, Є. Я.

Логвінов, В. Б. Макаров, К. Т. Умяров [10] доводять ефективність ігрових технологій як інструменту формування міжкультурної компетентності, а С. Ф. Соколовська [11] наголошує на значенні міжнародних освітніх стажувань у розвитку професійно-комунікативної культури студентів-філологів.

Серед зарубіжних авторів R. Zhou, A. Samad, T. A. Perinpasingam [12] систематизують досвід викладання міжкультурної комунікації в контексті навчання англійської як іноземної мови, виокремлюючи ефективні моделі розвитку cross-cultural competence. А. П. Любас [13] підкреслює важливість створення педагогічних умов, що забезпечують культурологічну інтеграцію освітнього процесу. А.-М. Alenezi [14] аналізує сприйняття студентами ефективності міжкультурного компоненту в програмах підготовки перекладачів, а В. Karimova, Zh. Ailauova, Y. Nurlanbekova, B. Bazylova [15] визначають шляхи розвитку лінгвокультурної компетентності через інтеграцію мовних і соціокультурних практик.

Узагальнення наведених праць дає підстави стверджувати, що сучасний науковий дискурс у галузі перекладацької освіти поступово переходить від опису окремих елементів міжкультурної компетентності до створення цілісних інтегративних моделей її формування. У центрі уваги опиняються поєднання культурологічного, когнітивного, діяльнісного й рефлексивного підходів, а також пошук ефективних дидактичних стратегій, які забезпечують підготовку перекладача як культурного посередника у глобалізованому комунікативному просторі.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Аналіз наукових джерел і сучасної практики професійної підготовки перекладачів дозволяє виокремити кілька аспектів проблеми формування міжкультурної компетентності, що залишаються недостатньо вирішеними:

1. Фрагментарність підходів до реалізації міжкультурного компоненту. У більшості освітніх програм міжкультурна складова розглядається як додатковий

елемент мовної підготовки, а не як її системоутворювальна частина. Це призводить до відсутності цілісного підходу у формуванні міжкультурної компетентності.

2. Недостатня методична розробленість сучасних дидактичних технологій. Потребують уточнення зміст, форми й методи інтеграції міжкультурного компоненту у навчальні дисципліни, зокрема щодо використання інтерактивних, цифрових і міждисциплінарних технологій навчання.

3. Відсутність ефективних критеріїв та інструментів оцінювання міжкультурної компетентності. У педагогічній практиці бракує уніфікованих показників, які дозволяють об'єктивно вимірювати рівень сформованості міжкультурних умінь і ставлень студентів-перекладачів.

4. Недостатня практична спрямованість освітнього процесу. Навчальні ситуації, що моделюють реальні умови міжкультурної взаємодії, використовуються епізодично, що знижує можливості розвитку рефлексії, емпатії та культурної гнучкості.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є обґрунтування ролі міжкультурного компоненту у підготовці майбутніх перекладачів та визначення сучасних дидактичних методів, що забезпечують ефективне формування міжкультурної компетентності у процесі професійної освіти.

Для досягнення поставленої мети були визначені такі завдання:

1. Проаналізувати основні наукові підходи (комунікативний, культурологічний, діяльнісний, компетентнісний), що визначають методологічні засади формування міжкультурної компетентності майбутніх перекладачів.

2. Систематизувати сучасні дидактичні методи формування міжкультурної компетентності у процесі професійної підготовки перекладачів, визначивши їх педагогічну спрямованість, типові форми реалізації та очікувані результати.

3. Визначити педагогічні умови та ефективні форми організації навчального процесу, що забезпечують цілісний розвиток міжкультурної компетентності майбутніх перекладачів у межах професійної підготовки.

Виклад основного матеріалу дослідження. Підготовка перекладачів у сучасній вищій школі дедалі більше спрямована на формування комплексних компетентностей, серед яких провідною є міжкультурна. Вона забезпечує здатність адекватно сприймати, інтерпретувати й передавати зміст із урахуванням культурних контекстів, цінностей і норм різних спільнот. Ефективність такої підготовки залежить від системної інтеграції міжкультурного компоненту в зміст дисциплін, методи й форми організації навчання. Формування міжкультурної компетентності розглядається крізь призму комунікативного, культурологічного та діяльнісного підходів.

Комунікативний підхід зосереджується на здатності особистості ефективно діяти у міжкультурному просторі, забезпечуючи не лише передачу змісту, а й розуміння контексту, інтенцій і цінностей іншої культури. Міжкультурна компетентність у цьому підході розглядається як інтегративна якість, що поєднує мовну, дискурсивну та соціокультурну складові, сприяючи адаптації мовної поведінки до культурних особливостей і запобіганню етноцентризму [1, с. 68].

Культурологічний підхід ґрунтується на розумінні мови як носія культури та засобу пізнання цінностей і способів мислення інших народів. Засвоєння іноземної мови розглядається як процес входження до іншої культурної системи, що формує толерантність, відкритість і здатність до діалогу культур [2, с. 206].

Діяльнісний підхід підкреслює роль практичного досвіду в моделюванні реальних ситуацій міжкультурної взаємодії. Компетентність розвивається через активну діяльність, адаптацію до нових соціокультурних умов і рефлексію власної поведінки, що забезпечує інтеграцію знань, умінь і цінностей у професійній практиці [3, с. 214].

Водночас доцільно розглядати компетентнісний підхід як інтегративну методологічну основу, що об'єднує комунікативний, культурологічний і діяльнісний підходи. Саме він визначає кінцеву мету професійної підготовки – формування здатності майбутнього перекладача ефективно діяти у багатокультурному середовищі, спираючись на поєднання знань, умінь, цінностей і практичного досвіду.

Компетентнісний підхід орієнтує освітній процес на результат – сформованість ключових, загальних і професійних компетентностей. На відміну від традиційних моделей, він спрямований не лише на засвоєння знань, а на їх практичне застосування, здатність діяти у реальних і нестандартних ситуаціях та усвідомлювати ціннісні аспекти професії. Такий підхід забезпечує інтеграцію знань, умінь і досвіду, сприяючи професійній мобільності, відповідальності й самореалізації майбутнього перекладача [4].

Отже, сукупність розглянутих підходів дає змогу визначити формування міжкультурної компетентності майбутніх перекладачів як цілісний, багатовимірний процес, у якому поєднуються комунікативні, культурологічні, діяльнісні та компетентнісні засади. Така інтеграція забезпечує гармонійне поєднання знань, умінь, цінностей і практичного досвіду, сприяє розвитку здатності до ефективної міжкультурної взаємодії, професійної адаптивності та самореалізації фахівця в умовах глобалізованого багатокультурного середовища.

Варто акцентувати, що методологічна основа формування міжкультурної компетентності майбутніх перекладачів спирається на принципи культуровідповідності, діалогічності культур та інтеграції мовної й соціокультурної освіти. Принцип культуровідповідності орієнтує освітній процес на врахування національно-культурних особливостей і духовних цінностей різних народів, забезпечуючи гармонійне поєднання універсального та етнокультурного компонентів у підготовці фахівців. Принцип діалогічності культур передбачає активну взаємодію культур, розвиток здатності до

сприйняття, розуміння й осмислення іншої культури через порівняння з власною, що формує толерантність і відкритість до іншомовного середовища. Принцип інтеграції мовної та соціокультурної освіти забезпечує цілісність процесу формування компетентності перекладача – поєднання лінгвістичних знань із розумінням культурних контекстів, соціальних ролей і комунікативних стратегій, необхідних для ефективної міжкультурної взаємодії [5, 24-25].

Однак, реалізація зазначених принципів визначає структуру міжкультурної компетентності перекладача як систему, що поєднує знання про культурні норми, уміння адекватної комунікації та сформованість емпатії й толерантності [6, с. 263]. Така інтеграція розвиває здатність перекладача виступати посередником між культурами, передавати зміст без викривлення смислів і підтримувати взаємоповагу в комунікації. Сучасні програми підготовки спрямовані на поєднання лінгвістичної й культурологічної підготовки та застосування інтерактивних і проєктних методів, що формують емпатію, толерантність і рефлексію [7, с. 1766].

У контексті зазначеного, особливого значення набуває добір та системне використання дидактичних методів, здатних забезпечити комплексний розвиток міжкультурної компетентності майбутнього перекладача. Їх ефективність полягає у поєднанні когнітивного, комунікативного, діяльнісного, ціннісного та цифрового вимірів навчання, що дозволяє формувати не лише знання про інші культури, а й практичні навички міжкультурної взаємодії, емпатію та рефлексивність. З метою узагальнення сучасних підходів до формування міжкультурної компетентності перекладачів у межах освітнього процесу нижче подано систематизацію основних дидактичних методів (табл. 1).

Таблиця 1

Сучасні дидактичні методи формування міжкультурної компетентності у процесі підготовки перекладачів

Група дидактичних методів	Сутність і педагогічна спрямованість	Типові форми реалізації у підготовці перекладачів	Очікувані результати формування міжкультурної компетентності
Когнітивно-пізнавальні	Спрямовані на розширення культурного світогляду та засвоєння знань про норми, традиції, символи, культурні коди різних спільнот. Орієнтують здобувачів освіти на розуміння культурних контекстів як основи адекватної комунікації	Кейс-метод; контент-аналіз текстів і медіа; метод культурних порівнянь; веб-квести; аналіз міжкультурних інцидентів	Формування системи культурних знань, умінь аналізувати та порівнювати культурні явища, усвідомлення відмінностей між ціннісними системами
Комунікативно-інтерактивні	Передбачають активну міжособистісну взаємодію, діалог культур, розвиток мовленнєвих і соціальних навичок у контексті реальної або змодельованої міжкультурної комунікації	Рольові та симуляційні ігри; дебати, дискусії; метод занурення; онлайн-міжкультурні обміни	Розвиток гнучкості комунікації, умінь адаптуватися до різних культурних середовищ, формування толерантності та емпатії
Діяльнісно-практичні	Орієнтовані на формування практичного досвіду міжкультурної взаємодії через виконання професійних, творчих і соціальних завдань. Акцентують активну дію та рефлексію	Проектне навчання; сценарне навчання; метод портфоліо; сервіс-лернінг	Формування досвіду міжкультурної співпраці, самостійності, відповідальності, інтеграції знань у професійну діяльність
Рефлексивно-ціннісні	Спрямовані на усвідомлення власної культурної ідентичності, розвиток емпатії, критичне осмислення упереджень і стереотипів	Саморефлексивні щоденники; аналіз культурних репрезентацій; метод «культурного шоку»; емпатійне занурення	Формування толерантності, відкритості до іншої культури, рефлексивного мислення, культурної гнучкості
Цифрово-інтерактивні	Поєднують класичні освітні методи з цифровими інструментами для створення автентичного міжкультурного досвіду в онлайн-середовищі	Віртуальні симуляції; MOOC-платформи; Mentimeter, Padlet, Kahoot; аналіз соціальних мереж	Розвиток цифрової міжкультурної грамотності, підвищення мотивації, занурення у глобальне комунікативне середовище

Джерело: сформовано на основі узагальнення українських і зарубіжних наукових праць [8], [9], [10], [11], [12].

Подана таблиця узагальнює сучасні дидактичні методи, що застосовуються у процесі формування міжкультурної компетентності майбутніх перекладачів. У ній систематизовано основні групи методів відповідно до їх

дидактичної сутності, способів реалізації та очікуваних результатів. Такий підхід дозволяє розглядати формування міжкультурної компетентності як багатовимірний процес, який охоплює когнітивний, комунікативний, діяльнісний, ціннісно-рефлексивний та цифровий компоненти. Кожна група методів сприяє розвитку окремих аспектів професійної культури перекладача – від засвоєння культурних знань до формування емпатії, толерантності та здатності до ефективної міжкультурної взаємодії у глобалізованому середовищі.

Водночас, ефективне формування міжкультурної компетентності майбутніх перекладачів можливе лише за умови створення комплексу педагогічних умов, що забезпечують системність, практичну спрямованість і культурологічну інтегрованість освітнього процесу. До них належать професіоналізація навчання, яка поєднує мовну та спеціальну підготовку; культурологічне спрямування, що формує толерантність і відкритість; а також створення міжкультурного освітнього середовища через інтерактивні методи – кейс-метод, рольові ігри, онлайн-проекти [13, с. 182–183]. Ефективність реалізації таких умов підтверджується дослідженнями, які доводять, що поєднання різних методів і форм навчання забезпечує цілісний розвиток міжкультурної компетентності перекладачів [14, с. 20].

Також, комбінація лінгвістичної, культурологічної та практико-орієнтованої підготовки сприяє формуванню здатності адаптувати комунікацію до культурного контексту, розвитку емпатії, толерантності й гнучкості у взаємодії з представниками інших культур, а поєднання теоретичних знань із досвідом реальної або змодельованої комунікації формує критичне мислення, рефлексію та професійну мобільність [15, с. 417].

У контексті необхідності поєднання різних методів, форм і підходів до формування міжкультурної компетентності майбутніх перекладачів доцільним видається впровадження інтегративно-діяльнісної концепції професійної підготовки. Її сутність полягає у гармонійному поєднанні когнітивного,

комунікативного, діяльнісного та рефлексивно-ціннісного вимірів навчання, що забезпечує розвиток особистості перекладача як культурного посередника. Концепція базується на принципах інтеграції лінгвістичної, культурологічної та професійно-практичної підготовки; діалогічності культур, яка формує толерантність і відкритість; практичної спрямованості, що передбачає моделювання реальних міжкультурних ситуацій; та рефлексивності, завдяки якій розвивається усвідомлення власних цінностей, комунікативна гнучкість і критичне мислення.

Реалізація концепції має відбуватися поетапно:

когнітивно-аналітичний етап – спрямований на засвоєння культурних знань, понять і моделей міжкультурної комунікації;

комунікативно-практичний етап – забезпечує розвиток умінь і навичок взаємодії через кейс-метод, рольові ігри, міжкультурні проєкти;

рефлексивно-ціннісний етап – формує емпатію, толерантність і здатність до культурної саморефлексії через щоденники, самооцінку та аналіз власного досвіду.

Результатом реалізації інтегративно-діяльнісної концепції є сформованість цілісної міжкультурної компетентності перекладача, що виявляється у здатності ефективно діяти в полікультурному середовищі, адекватно передавати культурно зумовлений зміст, підтримувати атмосферу взаємоповаги та сприяти розвитку діалогу культур у професійній комунікації.

Висновки. У ході дослідження обґрунтовано значення міжкультурного компоненту у професійній підготовці перекладачів та визначено ефективні дидактичні методи його формування.

Проаналізовано провідні підходи – комунікативний, культурологічний, діяльнісний і компетентнісний, що забезпечують методологічну основу розвитку міжкультурної компетентності. Систематизовано сучасні дидактичні методи (когнітивно-пізнавальні, комунікативно-інтерактивні, діяльнісно-практичні,

рефлексивно-ціннісні, цифрово-інтерактивні), визначено їх педагогічну спрямованість, форми реалізації та очікувані результати.

Визначено комплекс педагогічних умов, необхідних для ефективного формування міжкультурної компетентності: професіоналізацію навчання, культурологічну інтеграцію змісту, створення міжкультурного освітнього середовища та використання інтерактивних технологій. Запропоновано інтегративно-діяльнісний підхід як основу гармонійного поєднання когнітивного, комунікативного, діяльнісного й ціннісно-рефлексивного аспектів підготовки перекладачів.

Ефективність формування міжкультурної компетентності забезпечується системністю, практичною спрямованістю й поєднанням різних методів і форм навчання, що сприяє розвитку толерантності, емпатії та здатності до діалогу культур.

Подальші наукові пошуки доцільно спрямувати на емпіричну перевірку ефективності інтегративно-діяльнісного підходу у процесі підготовки перекладачів, розроблення критеріальної системи оцінювання рівня міжкультурної компетентності, а також створення цифрових освітніх ресурсів і тренажерів, які б забезпечували моделювання реальних міжкультурних ситуацій. Перспективним напрямом є також вивчення психолого-педагогічних механізмів розвитку емпатії, культурної рефлексії та толерантності, що формують основу професійної комунікативної культури перекладача.

Список використаних джерел

1. Hoff H. E. The evolution of intercultural communicative competence: conceptualisations, critiques and consequences for 21st century classroom practice. *Intercultural Communication Education*. 2020. Vol. 3. №. 2. P. 55–74. DOI: 10.29140/ice.v3n2.264.

2. Тимченко-Міхайліді Н. С., Пугач В. Б. Культурологічний аспект підготовки фахівців у процесі вивчення іноземних мов. *Вісник Університету імені Альфреда Нобеля. Серія «Педагогіка і психологія. Педагогічні науки»*. 2018. № 1 (15). С. 202–207. DOI: 10.32342/2522-41-5-2018-0-15-202-207.

3. Гальчун Н. М. Міжкультурна компетентність як складник професійної компетентності медичного працівника. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2021. Вип. 43. Т. 1. С. 211–219. DOI: 10.24919/2308-4863/43-1-31.

4. Муқан Н., Чубінська Н., Чжунцзюнь Г. Competency-based approach in higher education: The main concepts. *Академічні візії*. 2023. № 17. DOI: <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.8177296>.

5. Швецова І. В. Принципи формування іншомовної комунікативної компетентності фахівців з навігації і управління морськими суднами в умовах неперервної освіти. *ScienceRise: Pedagogical Education*. 2023. № 3(54). С. 21–27. DOI: 10.15587/2519-4984.2023.289172.

6. Tomozeiu D., Koskinen K., D’Arcangelo A. Teaching intercultural competence in translator training. *The Interpreter and Translator Trainer*. 2016. Vol. 10. №. 3. P. 251–267. DOI: 10.1080/1750399X.2016.1236557.

7. Mejri S. Integrating Intercultural Competence with the Translator Training. *International Journal of Research and Innovation in Social Science (IJRISS)*. 2024. Vol. 8. Issue I. P. 1760–1768. DOI: 10.47772/IJRISS.2024.801129.

8. Кочмар Д. А., Поченіюк Я. В. Технології формування міжкультурної компетентності здобувачів вищої освіти у процесі навчання іноземної мови. *Вісник Міжнародного економіко-гуманітарного університету імені академіка Степана Дем’янчука. Серія: Педагогіка та психологія*. 2024. № 2(3). С. 18–23. DOI: 10.32782/3041-2021/2024-2-3.

9. Шмідт Т. Методи формування міжкультурної компетентності у майбутніх військових фахівців. *Збірник наукових праць Національної академії*

Державної прикордонної служби України. Серія: Педагогічні науки. 2025. № 2(41). С. 169–181. DOI: 10.32453/pedzbirnyk.v41i2.1867.

10. Беркутова Т. І., Логвінов Є. Я., Макаров В. Б., Умяров К. Т. Технологія формування міжкультурної компетенції студентів на основі ігрової діяльності під час навчання іноземної мови у закладах вищої освіти. *Молодий вчений*. 2022. № 6(106). С. 23–28. DOI: 10.32839/2304-5809/2022-6-106-6.

11. Соколовська С. Ф. Формування міжкультурної компетентності у студентів-філологів. *Scientific and Pedagogical Internship: Formation of Professional Competences in the Context of European Integration: International Scientific and Pedagogical Internship* (4 Nov – 15 Dec 2024, Riga, Latvia). Рига, 2024. С. 47–50. URL: <https://eprints.zu.edu.ua/42200/1/1.pdf>

12. Zhou R., Samad A., Perinpasingam T. A systematic review of cross-cultural communicative competence in EFL teaching: insights from China. *Humanities and Social Sciences Communications*. 2024. Vol. 11. Article 4071. DOI: 10.1057/s41599-024-04071-5.

13. Любас А. П. Педагогічні умови формування міжкультурної компетентності майбутніх фахівців бойового та оперативного забезпечення. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2021. Вип. 42. Т. 2. С. 181–184. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/42-2-30>.

14. Alenezi A.-M. Intercultural competence in a translator training program: exploring students' self-assessment and perceptions. *Revue de Traduction et Langues*. 2021. Vol. 20. №. 2. P. 8–22. URL: https://www.researchgate.net/publication/361227712_Intercultural_Competence_in_a_Translator_Training_Program_Exploring_Students'_Self-Assessment_and_Perceptions

15. Karimova B., Ailauova Zh., Nurlanbekova Y., Bazylova B. Cultivating students' cross-cultural and linguacultural competences: navigating challenges and

opportunities. *Journal of Social Studies Education Research*. 2024. Vol. 15. №. 3. P. 400–423. URL: <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1446159.pdf>